

MAAOMAAVALITSUS

EESTI MAAOMAAVALITSUSTE LIIDU HÄALEKANDJA

25. SEPTEMBRIL 1928. A.

Nr. 14

KUUES AASTAKÄIK

Väljaandja: Eesti Maaomavalitsuste Liit.

Toimetaja: H. Avikson.

Tellimise hind:

Aastas	Kr. 5.—
Pooles aastas	„ .50
Üksik number	„ —. 5
192 aastak.	„ —.50
1924 „	„ 3.—
1925, 1926 ja 1927a.ä	„ 5.—

Toimetus ja talitus:

Tallinnas, Suur Roosikrantsi
uul. Nr. 12.
Telefon Nr. 4—72.
Jooksev arve: Eesti Panga Tal-
linna osakond Nr. 609.

Kuulutuste hind:

lhk. Kr. 0.—, 1/2 lhk. Kr. 5.—,
1/4 lhk. Kr. 8.—, 1/8 lhk. Kr. 4.—
Omavalitsustele 0% hinna-
alandust.
Dokumentide kaotamise kuu-
lutused 50 senti dokumendi pealt.

Ilmub 20 korda aastas, iga kuu 10. ja 25. päeval, mai, juuni, juuli ja augusti kuudel ainult 10. päeval.

SISU:

Kui vana kaev enne uue valmissaamist kinni aetakse	Lhk.	211
Mida kõnelevad arvud	„	211
Maavalitsuste kulud 1923—1926 a. maavalit- suste aruannete järele (tabel)	„	214
Vallaomavalitsuste ameerikaviisilise raa- matupidamise revideerimise kava — H. Avikson (järg)	„	218
E. M. Liidu ja omavalitsuste tegevusest	„	222
Küsimused ja vastused	„	224
Kuulutused	„	210

Õnnetus käib inimesi mööda —

sellepärast hoidke, et tema Teid ootamata ei taba. — Seda teha võimaldab Teile

Eesti Omavalitsuste Kinnitus Aktsia Selts „OMA“,

kes teostab:

tulekinnitusi, elukinnitusi ja rahekinnitusi.

Seltsi põhi- ja tagavara kapitaalid üle 270.000 krooni.

Soodsad kinnitustingimised. — Kõik kasu rahvale tagasi.

———— Seltsi juhatus: TARTUS, Lihaturg 7. —————

Omavalitsused, võtke osa Seltsi tegevusest nii aktsiate omandamise, kui ka varanduste „Oma“ seltsis kinnitamisega.

Eesti Maaomaval. Liidu kirjastusel on ilmunud

ja temalt saada:

„Maaomavalitsus“ 1923 a. k.	Kr. —.50	„Vallaomavalitsuste ameerikaviisiline raamatupidamine—vormid, prooviläbikanded ja selletus- ja juhatuskiri“	2.50
„Maaomavalitsus“ 1924 a. k.	3.—	postiga „	2.75
„Maaomavalitsus“ 1925 a. k.	5.—	„Eesti ravitsus- ja suvituskohad“	— .75
„Maaomavalitsus“ 1926 a. k.	5.—	„Maaomaval.“ aastakäigud köidetult kalilimad: kooliköide 80 s., kalingurköide 1.25 s., nahkköide 1.50 s.	
„Maaomavalitsus“ 1927 a. k.	5.—	Täh. 1923 ja 1924 aastakäik on kokkuköidetud.	
„Esimene Eesti omavalitsustege- laste kongress“	2.50		
Seesama omavalitsustele	2.—		
„ koolidele	1.50		
„Sundnormide kogu maaomavalitsuste kohta“ 15 vihku à 75 s. ehk 5 vihku 3.25 s., 10 vihku 6.50 s., 20 vihku	13.—		

Sundnormide kogu maaoma- valitsuse kohta

18. vihk

on ilmunud, tuues pensionide kohta seadused, määrused, juhatus- ja ringkirjad ning seadused haridusalalt.

Kuulutakse maksvusetaks:

1) Jaan Nirgi hobusepass, väljaantud Roela vallavalitsusest 20. XII 1920 a. Nr. 460 all.

2) Hans Hansu p. Martinsoni hobusepass, väljaantud Kärü vallavalit. susest 12. veebr. 1921 a. Nr. 567, Kärü riigimõisa nimele.

3) Hans Hansu p. Martinsoni hobusepass, väljaantud Kärü vallavalit. susest 12. veebr. 1921 a. Nr. 568 all, Kärü riigimõisa nimele.

4) August Juhani p. Hormi hobusepass.

Kui vana kaev enne uue valmissaamist kinni aetakse.

Vana kaevu ei aja enne uue valmissaamist kinni ei linna majaomanik, ei põllumees ega ka pops soo või karjamaa serval. Neil on kõigil see vana tõesõna meeles, mis selle tegemise ära keelab. Ja kui nad seda tõesõna ka õppinud ega kuulnud ei ole, siis juba terve mõistus dikteerib neile selle korralduse ette, neil ei tule, lihtsalt, mõttesegi vana kaevu kinniajamisega uue valmissaamisest ettejõuda.

Äga ometi. On sarnaseid peremehi ka, kes sellega ruttavad, keda veesaamine ja jänunejad ei huvita, kellel ükskõik on, kuidas pere vett saab.

Käesoleval juhusel on õieti veel tõsisema asjaga tegu kui kaevu kinniajamisega, sest meie maal aitab veepuudusest üle ka naabri kaev. Meil on hakkama saadud vana tuluallika sulgemisega enne uue allika avamist. Ja sulgejaid endid see ei heiduta põrmugi.

Meie valla-, linna- ja aleviomavalitsused said aastate eest piiritus-ostulubade maksu nende lubade väljaandmisel. Kui piiritusostuload ära kaotati, makseti riigikassast senistele piirituslubade vätjaandjatele piiritusostulubade asemaksu 52 miljoni marka aastas. Seni oli kõik korras. Läänud aastal seati kokku trahterimaksu seaduse täiendamise seaduse eelnõu, mille järele seda 52 miljonist asemaksu tuli maksma hakata erilise fondist, mis kogutakse viina maksust. Et sellel trahterimaksu seaduse muutmise seadusel teistel asjaoludel väga suured puudused olid (vaata „Maaom.“ nr. 9 lehek 141), lükkas Riigikogu selle seaduse eelnõu tagasi. Viina maksu erifondi seega meil ei ole, ega või olemasolemata fondist

ka seda 52 milj. senti saada. Endisest allikast, Riigikassa summadest, ei ole omavalitsused seda ka 1928/29 eelarve aastal saanud, sest riigi eelarve kokkuseadjad, eelarvet kokkuseades, ajasid selle allika kinni, jätsid piirituslubade asemaksu riigi eelarvest välja. Kuigi viina ja piirituse hinna kõrgendamise tagajärjel summade väljamaksmine raskusi ei peaks tegema, kuid maksmiseks puudub alus. Mis aitavad tugevad veesooneid maa all, kui vana kaev kergemeelselt kinni aetud ja uut kaevu ei ole!

Valla-, linna- ja alevivalitsustel on 52 milj. saamata ja see ei ole pisku juures summa, mille peale vilistada saaks. Selle summa väljamaksmise võimaldamiseks peab tee leitama. Siin kaht seisukohta olla ei saa. Käesolev juhus, enneaegne vana kaevu kinniajamine, näitab äga jälle kõige paremine, kui hoolimata ollakse keskasutustes omavalitsuste vastu, kes põhiseaduse järele juba riigivõimu teostajad kohtadel on. Ei ole vist juhus olnud, kus ühegi riigiametniku palk eelarvest välja oleks ununenud, üle 400 riigivõimu teostaja omavalitsuse sissetulekuid võib eelarvest küll ühe sule tõmbega kustutada, nagu ei olekski neil riigivõimu teostada, nagu ei vääriks nad üht riigi ametnikkugi.

Kui eelarve kokkuseadjal asutusel tõesõna vana ja uue kaevu kohta seni tundmata oli, siis tuleb, et hoolimata peremehe nimest vabaneda, seisukorra päästmiseks vana kaevu tühjendamisega rutata: omavalitsuste kohustused nõuavad summe, mis neile õigusega kuuluvad.

19. sept. 1928.

Mida kõnelevad arvud.

Maavalitsuste tulude ja kulude võrdlus 1923—1926 a.

Seni on „Maaomavalitsus“ toonud üksikute aastate eelarvete ehk aruannete kokkuvõtteid maa- ja vallavalitsuste kohta. Läänud numbris tõi aga nelja aasta, 1923—1926,

maavalitsuste tulude andmed üksteise kõrval ja tänases numbris kulude kohta need samad andmed, et võimaldada üksikute maavalitsuste tulusid ja kulusid aastate jä-

rele võrrelda, et võimaldada maavalitsuste tegevust üksteisega võrrelda, et võimaldada, lõpuks, näha, millises suunas terve maavalitsuste rahandus liigub. Igakülgse võrdluse võimaldamiseks on tabelites peale tege-likkude tulu ja kulu arvete ka suhtarvud toodud.

Täielikku võrdlust toodud tabelid omei ei anna, sest, kahjuks, on mõned maavalit-sused iseteadlikult tulude ja kulude arves-tamise iserada käinud, kuigi nende raamatupidajad kooskäinud raamatupidamise ühtlustamiseks. Suuremaks lahkuminekuks on teede ehitamiseks määratud toetusraha arvestamine. Kuna suurem hulk selle arves-tanud, on teised selle — v. „Maaom.“ nr. 13 lehek. 198 ja 199 7—10 rida — suutu tuludesse võtmata jätnud, ehk kord arves-tanud, teinekord mitte. Et need summad suured on, viskab vildak arvestamine — E. M. Liidu otsuse järele tulevad need summad eelarvesse võtta — eelarvelise aruande kaugele rööpast välja, annab väär-suhtarvud ja võrdlusest vale tulemuse. Ka on üksikud maavalitsused saamata tulud ja maksmata kulud tulude ja kulude arvesse võtmata jätnud — suur hulk on seda teinud — millest ka vähemad vahed tekkinud. Tabelid on kõigi nende pahedega toodud, mida võrdluste juures silmas tuleb pidada.

Et lugejale kergendada arvude rägastikus liikumist, et teda otsem viia arvude juurde, millel erilist ütelda on, vaatleme, mida kõnelevad need arvud, mis maavalitsuste 1923—1926 a. aruannetes, vähem tähtsaid kulude alaliike välja jättes, ümmarikkudes tuhandates markades toodud. Algame peale tulude ja kulude kokkuvõttega ja vaatleme kõige pealt kõige kõditavamast küsimust, missuguseid lõpptulemusi kokkuvõttes näitavad. Peale selle vaatleme lähemalt tulu-sid ning kulusid.

Aruannete lõpptulemused.

Tulude lõpptulemused, üldkokkuvõte nr. 13 lehek. 201 ja kulude üldkokkuvõte nr. 14 lehek. 219 näitavad mõlemad, et nii hästi tulud kui kulud aastaastalt järjekindlalt kasvanud on, tulud 327 milj. pealt 492 milj. peale. s. o. 50,7% ja kulud 307 milj. pealt 486 milj. peale, s. o. 58,3%. Võttes üksikuid maavalitsusi nende tulude ja ku-lude üldsummadega, paistavad üksikud erandid silma. Tulude ja kulude tõusu ase-mel teeb Järvamaa 1924 a. suure, 28%-lise, tagasitõmbe, kuna Viljandimaa 1925 ja 1926 a. aruanded tagasiminemist näitavad, millele Saaremaa ja Valgamaa 1926 a. järg-

nevad. Aluseks võttes 1923 a. kulu 100-ga¹ näitavad järgnevad suhtarvud maavalitsuste kulude tõusu (tulud peaaegu niisama suu-red, osalt ka täpselt võrdsed) ehk kahane-mist aastate järele:

Maaval. nimetus	1924	1925	1926
Viru	112,2	132,4	206,3
Järva	72,0	87,5	104,4
Harju	140,3	155,1	189,1
Lääne	123,7	135,0	203,0
Saaremaa	131,1	159,7	139,4
Pärnu	121,8	153,6	190,6
Viljandi	107,1	91,7	89,1
Tartu	103,5	107,9	155,1
Valga	92,5	108,7	105,0
Võru	125,8	134,0	172,3
Petseri	115,0	173,4	187,8
Keskmiselt . . .	112,2	125,7	158,3

Äärmusteks on siin Viru- ja Viljandi-maad. Kuna esimene näitab 106,3% ku-lude kasvumist, näitab teine 10,9% kulude kahanemist. Viimane seda tuntavalt oma lahkumineva tulusummade arvestamisega, nagu üksikasjaline kulude ülevaade seda pärast tõendab.

Võttes kõigi maade tulude ja kulude kogusummad vastamisi võrdlusele, näeme, et nad annavad üle- ehk puudujääke:

	1923	1924	1925	1926 ¹⁾
Tulud	327182	341776	400468	492967
Kulud	307566	342110	386624	486894
Ülejääk	19616	— 334	13844	6073

Kuna 1924 a. ülejäägi asemel puudujääki näitab (maksmata kulud), näitavad järgne-vad võrdlemisi vähemat ülejääki kui 1923 a. Arvestades 1923 a. ülejääki 100 prot-sendiga, annaks 1924 a. 1,5% sellest puu-dujääki ja 1925 a. 70,9 ning 1926 a. 31,1% ülejääki 1923. a. ülejäägist.

Üksikute maade tulu ja kulu summe võrreldes, saame järgmised üle- ja puudu-jäägid (puudujäägid märgitud —):

¹⁾ Kõik summad tuhandates markades.

	1923	1924	1925	1926
Viru	5977	1448	6776	1822
Järva	7	8	10	27
Harju	3221	67	504	—
Lääne	2777	—1522	2206	—
Saarem.	— 712	1533	— 46	— 260
Pärnu	492	— 768	850	621
Viljandi	7863	— 29	1629	138
Tartu	190	214	2350	1468
Valga	1067	179	179	—
Võru	—	—	37	491
Petseri	—1266	—1519	— 651	1766
Kokku	19616	— 334	13844	6073

Kõige suurem ülejääk oli Viljandimaal 1923 a., nimelt 19,1% üldtulusummast, suurem puudujääk Petserimaal 1924 a. — 8,7%. Järjekindlate puudujääkidega on Saaremaa ja Petserimaa, mõlemil 4-st aastast kolm puudujäägiga, s. o. aastad, kus maavalitsused oma kohustusi täita ei saanud. Lääne, Pärnu ja Viljandimaa on selle aja sees kord puudujäägiga aruande lõpetanud, kuna Järvamaal ta igaaasta pea tasakaalus lõppenud. Järjekindlaid suuremaid ülejääke näitab Virumaa, milliste summadega ta omale maja ehitas.

Võttes tulu ja kulu üldsummad ning üle- ja puudujäägid arvesse, peaks järeldama, et, väljaarvatud Saare- ja Petserimaa, maavalitsused tulevad rahaliselt enesega kenasti välja, sest protsentuaalselt olid üle- ja puudujäägid tulude summast: 1923 a. ülejääk 6%, 1924 a. puudujääk 0,1%, 1925 a. ülejääk 3,4% ja 1926 a. ülejääk 1,2%. Kuid selle juures ei tohi unustada üht asjaolu, nimelt seda, et kulude katmise võimaldamiseks on tehtud laenusid, need laenud ka tuludena tulude hulgas figureerivad, kuna laenu sisuliselt tulud ei ole, vaid puudujäägid: laenusi mitte tehes oleks laenude summa võrra puudujäägid suuremad olnud. Võttes arvesse ka laenu, saame järgmise lõpptulemuse:

	1923	1924	1925	1926
Laenude teevad kokku tuludest prots.	3,4	5,5	4,0	4,2
Üle- ja puudujäägid tuludest prot.	6	—0,1	3,4	1,2
	+2,6	—5,6	—0,6	—3,0

s. o. kõik aastad näitavad peale 1923 a. üldist puudujääki. Kuigi protsendid väiksed, kuid summad ise ikkagi summad, millega arvestada tuleb. Need on:

	1923	1924	1925	1926
Laenu	10995	18867	15803	20910
Üld- ja puudujäägid	19616	— 334	13844	6073
	+8621	—19201	—1959	—14837

Puudujääke on seega järjekindlalt 1924 a. alates olnud 19.201+1.959+14.837=35 997 tuhat ja ülejääke 1923 a. 8.621 tuhat, seega puht puudujääke 1926 a. lõpuks 27 376 tuhat marka.

Millised tulevad üksikute maade laenu ja ülejääkide vahekorrad, seda võib lugeja leida, võrreldes lehek. 200 ja 201 nelja esimest arvude rida selle artikli kolmanda tabeliga (üle- ja puudujäägid). Siin selgub muu seas, et ainult Virumaa näitab ülejääke iga aasta ka siis, kui laenu arvesse võetud, milline seisukord seletatav saamata, kuid tuludena arvestatud maksudega.

Lõpptulemuste juures ei saa toomata jätta kulude ja elanikkude vahekorda. Ühe elaniku kohta tuli kulused markades (mitte enam tuhandates markades):

	1923	1924	1925	1926
Viru	353,9	397,2	468,7	729,9
Järva	737,6	531,5	645,8	770,3
Harju	339,5	476,5	526,7	642,0
Lääne	319,9	395,6	431,9	649,2
Saarem.	303,4	397,8	484,5	423,0
Pärnu	377,2	459,5	579,2	719,0
Viljandi	516,7	553,2	473,7	460,4
Tartu	416,2	430,7	449,1	645,4
Valga	448,8	415,4	488,0	471,5
Võru	305,0	383,5	408,6	525,6
Petseri	281,1	323,4	487,7	527,9
	388,3	431,9	488,2	614,8

Nende arvude juures ei tohi jälle unustada, et maades, kus teede toetussummad arvestamata, kulu ühe elaniku kohta isegi kuni 30% vähem võib tulla, kui selle arvestamise puhul. Kui toetussummade arvestuskulu väljahüppeid ei teeks, võiksime konstateerida, et kulu suurusel ühe elaniku kohta teatud kooskõlas on maa elanikkude tihedusega. Maad, kus elanikkude tihedus suurem, on maavalitsuse kulu ühe elaniku kohta väiksem, harva elanikkudega maades kulu vastupidiselt elaniku kohta suurem. Seda üldiselt, kuid maavalitsuste tegevuse ulatus, ülespeetavate asutuste hulk ning iseloom mõjuvad selle vahekorra peale kaunis tuntavalt. Kuidas nimelt, seda näeme kulude üksikasjalise vaatluse juures.

Järgneb.

Maavalitsuste kulud 1923—1926 a

Kulu nimetus	Aasta	S u m m a d 1000 m a r k a							
		Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu
I. Maanõukogu ja valitsus:	1923	5008	4112	5586	3431	1955	2650	3907	6586
	1924	5172	4157	6121	3304	2184	5115	3960	8584
	1925	5704	3362	6903	3611	2335	4399	3934	9224
Sellest:	1926	6128	4347	6668	3370	2324	4407	3706	7081
1. Nõukogu	1923	116	115	355	266	190	237	200	235
	1924	237	109	558	174	115	239	228	136
	1925	259	107	484	127	85	150	274	72
	1926	338	140	604	240	170	306	209	131
2. Valitsus	1923	3606	3255	4123	2570	1420	1810	3211	4695
	1924	3530	3301	4367	2513	1780	4239	3163	6745
	1925	3494	2394	4878	2402	1869	3443	2900	7215
	1926	3783	2972	4416	2524	1844	3017	2896	5094
3. Kantselei kulud	1923	386	379	381	280	149	818	312	490
	1924	442	402	516	328	125	335	308	511
	1925	549	462	764	359	158	485	396	737
	1926	579	587	829	387	153	497	410	706
4. Majanduslised kulud	1923	603	200	621	240	196	239	184	929
	1924	519	192	528	174	164	251	261	678
	1925	832	214	542	211	223	271	333	773
	1926	1009	173	518	152	157	221	134	786
5. Toetusrahad ja pensionid	1923	297	163	106	75	—	46	—	237
	1924	444	153	152	115	—	51	—	514
	1925	570	185	235	512	—	50	31	427
	1926	419	475	301	67	—	366	57	365
II. Omavalitsuste järelvalve:	1923	724	479	—	317	—	1148	534	262
	1924	683	408	99	654	30	407	837	1714
	1925	671	181	87	690	81	444	1126	1437
Sellest:	1926	729	102	788	488	8	56	1107	623
1. Vallasekr. perek. abiraha ja teenistustasud	1923	—	—	—	—	—	—	—	—
	1924	477	—	—	366	—	248	728	453
	1925	472	—	—	360	—	249	924	84
	1926	589	—	340	443	—	—	1052	92
III. Haridus:	1923	22819	13128	13376	10269	9807	14123	15034	22613
	1924	23345	13624	14056	11385	10130	13737	16420	22654
	1925	23732	14954	14955	11103	10903	16669	12976	23288
Sellest:	1926	22761	14799	16042	14780	11516	18033	13916	23587
1. Inspeksioon	1923	564	283	321	228	138	517	396	81
	1924	552	339	351	325	172	2	347	124
	1925	587	326	381	343	168	198	366	127
	1926	583	368	372	333	185	205	352	531
2. Algkoolid	1923	16607	9791	12027	8431	7384	12028	10259	17683
	1924	18573	10804	12236	9620	7176	12117	10823	19189
	1925	19470	12103	13392	9597	7619	12547	11132	20660
	1926	18448	11758	14516	10581	8466	13399	12000	20907
3. Toetussummad	1923	580	315	427	313	130	160	83	3388
	1924	494	226	576	199	201	45	365	2270
	1925	555	45	518	151	220	784	20	875
	1926	174	74	383	199	211	109	20	1921
4. Haridustöö väljaspool kooli	1923	184	237	89	26	—	73	75	25
	1924	71	272	20	53	5	96	61	35
	1925	26	3	20	20	6	51	61	14
	1926	287	418	—	51	6	36	35	32
5. Keskraamatukogu ja õpevahendid	1923	30	—	62	154	18	24	—	125
	1924	20	—	258	117	5	—	—	21
	1925	442	247	94	59	7	93	1522	424
	1926	65	—	191	—	5	76	—	196
6. Kesk- ja erikoolid	1923	4854	2502	450	1117	2137	1321	4186	507
	1924	1923	1983	525	1066	2571	1327	3902	859
	1925	2652	2232	550	933	2886	2996	—	890
	1926	3204	2181	580	3616	2643	4208	1509	—
IV. Tervishoid	1923	2419	3289	3534	4184	2779	1926	2087	5976
	1924	2930	3485	3770	4794	3603	2263	2389	5013

naavalitsuste aruannete järele.

d e s				% ü l d s u m m a s t												
Valga	Võru	Petseri	Kokku	Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Petseri	Kokku	Raasta
2677	4233	2910	43055	13,0	10,8	18,1	15,6	12,0	9,9	11,7	13,3	21,0	18,2	17,6	14,0	1923
2536	3901	3097	48131	12,0	15,4	14,1	11,9	10,0	15,7	11,1	16,8	21,5	13,3	16,3	14,1	1924
2781	4390	3309	49952	11,2	10,3	14,4	11,9	9,0	10,7	12,8	17,3	20,1	14,1	11,6	12,9	1925
2382	3995	3627	48036	7,7	11,1	11,4	7,4	10,2	8,6	12,5	9,3	17,8	9,9	11,7	9,9	1926
90	341	—	2145	0,3	0,3	1,2	1,2	1,2	0,9	0,6	0,4	0,7	1,5	—	0,7	1923
58	215	177	2246	0,6	0,4	1,3	0,6	0,5	0,7	0,6	0,3	0,5	0,7	0,9	0,6	1924
52	253	174	2037	0,5	0,3	1,0	0,4	0,3	0,3	0,9	0,1	0,4	0,8	0,6	0,5	1925
32	232	367	2769	0,4	0,4	1,0	0,5	0,7	0,6	0,7	0,2	0,3	0,6	1,2	0,6	1926
1988	2950	—	29628	9,4	8,7	13,4	11,7	8,7	6,8	9,6	9,5	15,6	12,7	—	9,6	1923
1870	2959	2413	36880	8,2	12,2	10,1	9,1	8,3	13,0	8,9	13,2	15,8	10,1	12,7	10,8	1924
2002	2774	2310	35681	6,9	7,4	10,1	7,9	7,2	8,4	9,4	13,5	14,5	8,9	8,1	9,2	1925
1873	2938	2531	33888	4,8	7,6	7,6	5,5	8,1	5,9	9,7	6,7	14,0	7,3	8,1	7,0	1926
168	349	—	3212	1,0	1,0	1,2	1,3	0,9	1,2	0,9	1,0	1,3	1,5	—	1,0	1923
161	350	259	3737	1,0	1,5	1,2	1,2	0,5	1,0	0,9	1,0	1,4	1,2	1,4	1,1	1924
179	893	309	5291	1,1	1,4	1,6	1,2	0,6	1,2	1,3	1,4	1,3	2,9	1,1	1,4	1925
159	413	336	5056	0,7	1,5	1,4	0,9	0,7	1,0	1,4	0,9	1,2	1,0	1,1	1,0	1926
320	466	—	3998	1,6	0,4	2,0	1,1	1,2	0,8	0,6	1,9	2,5	2,0	—	1,3	1923
367	377	248	3759	1,2	0,7	1,2	0,6	0,7	0,8	0,7	1,3	3,1	1,3	1,3	1,1	1924
313	321	334	4367	1,6	0,6	1,2	0,7	0,9	0,7	1,1	1,5	2,2	1,0	1,2	1,1	1925
257	340	393	4140	1,3	0,4	0,9	0,3	0,7	0,4	0,5	1,0	1,9	0,8	1,3	0,9	1926
111	127	—	1162	0,7	0,4	0,3	0,3	—	0,2	—	0,5	0,9	0,5	—	0,4	1923
80	—	—	1509	1,0	0,6	0,3	0,4	—	0,2	—	1,0	0,7	—	—	0,5	1924
235	149	182	2576	1,1	0,6	0,5	1,7	—	0,1	0,1	0,8	1,7	0,5	0,6	0,7	1925
61	72	—	2183	0,5	1,2	0,5	0,2	—	0,7	0,2	0,5	0,4	0,2	—	0,4	1926
187	168	—	3819	1,9	1,3	—	1,4	—	4,2	1,6	0,5	1,5	0,7	—	1,3	1923
325	269	2	5428	1,6	1,5	0,2	2,3	0,1	1,3	2,3	3,4	2,7	0,9	0,0	1,6	1924
332	299	—	5348	1,3	0,5	0,2	2,3	0,3	1,1	3,7	2,7	2,4	0,9	—	1,4	1925
400	40	—	4341	0,9	0,3	1,3	1,1	0,0	0,1	3,7	0,8	3,0	0,1	—	0,9	1926
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1923
308	42	—	2622	1,1	—	—	1,3	—	0,8	2,0	0,9	2,6	0,1	—	0,7	1924
307	—	—	2396	0,9	—	—	1,2	—	0,6	3,0	0,2	2,2	—	—	0,6	1925
390	—	—	2906	0,7	—	0,5	1,0	—	—	3,5	0,1	2,9	—	—	0,6	1926
6278	12587	8831	148865	59,5	35,1	43,3	45,0	60,1	53,0	45,2	45,8	49,7	54,0	53,4	48,4	1923
6267	12617	8952	153187	54,3	50,5	32,4	41,0	47,4	42,2	46,0	44,3	53,1	43,1	47,1	44,8	1924
5919	12932	11368	158801	46,7	45,7	31,2	36,6	41,8	40,6	42,4	43,7	42,6	41,4	39,6	41,1	1925
5604	13521	10049	164608	28,8	37,9	27,4	32,4	50,6	35,4	46,8	30,8	41,8	33,7	32,4	33,8	1926
113	200	—	2841	1,5	0,8	1,0	1,0	0,9	2,0	1,2	0,2	0,9	0,9	—	0,9	1923
117	316	149	2794	1,3	1,2	0,8	1,2	0,8	0,0	1,0	0,2	1,0	1,1	0,8	0,8	1924
125	393	144	3158	1,1	1,0	0,8	1,1	0,6	0,5	1,2	0,2	0,9	1,2	0,5	0,8	1925
114	431	150	3624	0,7	0,9	0,6	0,7	0,8	0,4	1,2	0,8	0,8	1,1	0,5	0,7	1926
5104	11196	—	110510	43,3	26,2	38,9	37,0	45,2	45,4	30,7	35,8	40,6	48,0	—	35,9	1923
5337	11255	8601	125831	43,1	40,1	28,4	34,7	33,6	37,2	30,3	37,5	45,2	38,4	45,2	36,8	1924
5105	10799	11027	133451	38,3	37,0	27,9	31,7	29,2	30,6	36,4	38,8	36,7	34,6	38,4	34,5	1925
5125	11429	9659	136288	23,3	30,1	24,8	23,2	37,2	26,3	40,4	27,2	38,2	28,5	31,1	28,0	1926
170	320	—	5886	1,5	0,8	1,4	2,2	0,8	0,6	0,3	6,9	1,3	1,4	—	1,9	1923
51	175	143	4745	1,1	0,8	1,3	0,7	1,0	0,1	1,0	4,5	0,4	0,6	0,8	1,4	1924
14	767	87	4036	1,1	0,1	1,1	0,5	0,9	1,9	0,1	1,6	0,1	2,5	0,3	1,0	1925
22	90	212	3415	0,2	0,2	0,7	0,5	1,0	0,2	0,1	2,5	0,2	0,2	0,7	0,7	1926
122	227	—	1058	0,5	0,6	0,3	0,1	—	0,0	0,2	0,1	1,0	1,0	—	0,3	1923
19	—	5	637	0,2	1,0	0,1	0,2	0,0	0,3	0,2	0,1	0,2	—	0,0	0,2	1924
—	—	10	208	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0	—	—	0,0	0,1	1925
—	82	5	952	0,4	1,1	—	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	—	0,2	0,0	0,2	1926
344	—	—	757	0,1	—	0,2	0,7	0,1	0,0	—	0,2	2,6	—	—	0,2	1923
123	145	—	689	0,1	—	0,6	0,4	0,0	—	—	0,0	1,0	0,5	—	0,2	1924
23	119	100	1608	0,9	0,8	0,2	0,2	0,0	0,2	4,3	0,8	0,2	0,4	0,4	0,4	1925
20	195	23	771	0,1	—	0,3	—	0,0	0,2	—	0,3	0,2	0,5	0,1	0,2	1926
375	560	—	17959	12,6	6,7	1,5	4,0	13,1	5,0	12,5	1,0	2,9	2,4	—	5,8	1923
518	593	—	15267	4,5	7,4	1,2	3,8	12,0	4,1	10,9	1,7	4,4	2,0	—	4,5	1924
450	794	—	15705	5,2	6,8	1,2	3,0	11,1	7,3	—	1,7	3,2	2,5	—	4,1	1925
390	1294	—	19544	4,1	5,6	1,0	7,9	11,6	8,2	5,0	—	2,3	3,2	—	4,0	1926
925	1481	2621	31221	6,3	8,8	11,4	18,3	17,0	7,2	6,2	12,0	7,3	6,4	15,8	10,2	1923
897	1622	2938	33704	6,8	12,9	8,7	17,3	16,9	6,9	6,7	9,8	7,6	5,5	15,4	9,8	1924

Tulu nimetus	Aasta	S u m m a d 1000 m a r k a							
		Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu
	1925	2987	3131	4607	4558	4460	2534	2660	3717
Sellest:	1926	3098	3477	4777	4768	4619	2544	2913	3965
1. Personaal	1923	1880	906	2364	915	942	1033	1078	1673
	1924	2200	999	2362	1173	1379	895	1178	1779
	1925	2293	1352	2541	1164	1456	1157	1642	1908
	1926	2440	1334	2665	1232	1549	1235	1812	2428
2. Kantselei ja majandusl. kulud	1923	167	266	626	451	87	381	436	1686
	1924	308	227	1010	446	81	657	390	1432
	1925	217	166	1121	436	551	511	257	991
	1926	168	113	1239	441	535	870	120	844
3. Haiguste vastu võitlemine	1923	93	23	144	27	27	52	99	1550
	1924	151	95	100	58	36	47	199	745
	1925	200	110	101	63	61	61	298	427
	1926	246	57	75	63	37	64	231	349
4. Haigemajad	1923	214	1964	350	2652	1723	458	474	1042
	1924	241	2149	236	3084	2107	664	614	1007
	1925	277	1503	809	2864	2138	805	463	338
	1926	235	1973	733	3030	2498	342	684	304
V. Hoolekanne	1923	2472	2346	704	775	527	1635	844	3708
	1924	5313	3058	391	2460	619	1984	1878	4040
	1925	6677	2251	1097	2289	1122	1669	1932	2793
Sellest:	1926	7206	2312	2629	1959	947	3448	2650	3672
1. Vaeste toetus	1923	323	81	50	102	—	110	721	98
	1924	261	56	122	123	—	74	861	141
	1925	145	12	59	86	19	36	84	48
	1926	279	149	369	63	16	650	147	347
2. Laste varjupaigad	1923	2073	2265	603	656	527	1251	54	3300
	1924	2470	1578	201	—	—	1150	971	1143
	1925	2211	1262	997	—	387	1105	1116	1228
	1926	1536	1544	1654	—	351	2098	1885	1373
3. Vanade kodud ja vaestemajad	1924	2478	1424	—	2266	619	—	—	1829
	1925	4215	976	—	2177	716	—	—	1265
	1926	5391	619	606	1851	580	700	—	1932
VI. Põllumajandus	1923	2093	1747	1833	1748	887	2323	3213	524
	1924	2982	1905	3875	3582	814	2483	3476	3546
	1925	3404	2148	3393	3902	3595	1886	2837	2101
Sellest:	1926	7463	2201	3521	4165	1124	1720	3110	3207
1. Personaal	1923	1880	906	2364	915	942	1033	1078	1673
	1924	2200	999	2362	1173	1379	895	1178	1779
	1925	1025	891	926	896	218	150	686	—
	1926	1456	919	652	1030	316	232	622	1077
2. Kantselei ja majandusl. kulud	1923	167	266	626	451	87	381	436	1686
	1924	308	227	1010	446	81	657	390	1432
	1925	154	148	224	441	31	253	130	293
	1926	86	126	560	399	—	43	129	392
3. Põllutöö kultuuri töötamine	1923	37	94	7	250	312	1207	520	50
	1924	90	94	125	600	118	—	724	451
	1925	403	181	495	1000	207	21	951	423
	1926	588	836	682	1575	96	62	382	716
4. Toetusrahad	1924	748	—	365	221	91	1700	194	666
	1925	842	—	365	156	378	502	50	787
	1926	201	—	175	182	517	511	1711	1022
5. Majapidamis- ja põllutöökoolid	1923	200	2	4	—	6	12	—	—
	1924	601	1167	1794	629	260	—	1890	1800
	1925	780	928	1382	1230	2748	954	1020	281
	1926	4965	320	1452	946	165	854	266	—
6. Loomakliinikud	1924	519	—	—	749	—	—	153	—
	1925	165	—	—	39	—	—	—	—
	1926	154	—	—	—	—	8	—	—
7. Loomataudide vastu võitlemine	1923	1140	1133	994	689	332	134	2242	291
	1926	—	—	—	33	30	10	—	—
VII. Teed	1923	2363	474	2883	973	49	1533	7054	3735
	1924	2461	—	9510	1028	3560	6201	5336	3791
	1925	5419	4147	12002	955	2090	7429	4282	4497

d e s				% ü l d s u m m a s t												
Valga	Võru	Petseri	Kokku	Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Petseri	Kokku	Aasta
915	1779	2915	34263	5,9	9,5	9,6	15,1	17,1	6,2	8,7	7,0	6,6	5,7	10,2	8,9	1925
916	2221	2694	35992	3,9	8,9	8,3	10,5	20,3	5,0	9,8	5,2	6,8	5,5	8,7	7,4	1926
674	858	—	12323	4,9	2,4	7,7	4,0	5,8	3,5	3,2	3,4	5,3	3,7	—	4,0	1923
706	1017	648	14335	5,1	3,7	5,5	4,3	6,5	2,8	3,3	3,5	6,0	3,5	3,4	4,2	1924
746	1129	684	16072	4,5	4,1	5,3	3,9	5,6	2,8	5,3	3,6	5,4	3,6	2,4	4,2	1925
739	1240	750	17424	3,1	3,4	4,6	2,7	6,8	2,4	6,1	3,2	5,5	3,1	2,4	3,6	1926
238	432	—	4770	0,4	0,7	2,0	2,1	0,5	1,4	1,3	3,4	1,9	1,9	—	1,5	1923
154	327	567	5599	0,7	0,8	2,3	1,6	0,4	2,0	1,1	2,8	1,3	1,1	3,0	1,6	1924
154	362	15	4781	0,4	0,5	2,3	1,4	2,1	1,3	0,9	1,8	1,1	1,2	0,1	1,2	1925
149	537	164	5180	0,2	0,3	2,1	1,0	2,4	1,7	0,4	1,1	1,1	1,3	0,5	1,1	1926
13	35	—	2063	0,2	0,1	0,5	0,1	0,2	0,9	0,3	3,1	0,1	0,1	—	0,7	1923
37	55	—	1523	0,3	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,6	1,4	0,3	0,2	—	0,5	1924
15	77	301	1714	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	1,0	0,8	0,1	0,3	1,0	0,5	1925
28	64	868	2082	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,8	0,4	0,2	0,2	2,8	0,4	1926
—	150	—	9027	0,6	5,3	1,1	11,5	10,5	1,4	1,4	2,1	—	0,7	—	2,9	1923
—	200	1723	12025	0,6	8,0	0,6	11,1	9,9	2,0	1,7	2,0	—	0,7	9,0	3,5	1924
—	200	1915	11312	0,6	4,6	1,7	9,5	8,2	2,0	1,5	0,6	—	0,6	6,7	2,9	1925
—	297	912	11008	0,3	5,1	1,3	6,7	11,0	0,7	2,3	0,4	—	0,7	3,0	2,3	1926
1481	1045	10	15548	6,5	6,2	2,3	3,5	3,2	6,1	2,5	7,5	11,6	4,5	0,1	5,1	1923
660	2894	77	23374	12,3	11,3	0,9	8,9	2,9	6,1	5,3	7,9	5,6	9,9	0,4	6,8	1924
994	3895	68	24787	13,1	6,9	2,3	7,5	4,3	4,1	6,3	5,2	7,2	12,5	0,2	6,4	1925
905	4200	77	30005	9,1	5,9	4,5	4,3	4,2	6,8	8,9	4,8	6,8	10,5	0,3	6,2	1926
49	106	—	1640	0,8	0,2	0,1	0,4	—	0,4	2,2	0,2	0,4	0,4	—	0,5	1923
50	100	77	1865	0,6	0,2	0,3	0,4	—	0,2	2,4	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	1924
50	90	59	688	0,3	0,0	0,1	0,3	0,1	0,1	0,3	0,1	0,4	0,3	0,2	0,2	1925
24	117	73	2234	0,4	0,4	0,7	0,1	0,1	1,3	0,5	0,5	0,2	0,3	0,3	0,5	1926
1420	893	—	13042	5,5	6,0	2,0	3,0	3,2	4,7	0,1	6,7	11,1	3,9	—	4,2	1923
—	1268	—	8781	5,7	5,8	0,5	—	—	3,5	2,7	2,2	—	4,3	—	2,6	1924
—	2761	—	11067	4,3	3,9	2,1	—	1,5	2,7	3,6	2,3	—	8,8	—	2,9	1925
—	2422	—	12863	1,9	3,9	2,8	—	1,5	4,1	6,3	1,8	—	6,0	—	2,7	1926
610	1500	—	10726	5,8	5,3	—	8,2	2,9	—	—	3,6	5,2	5,1	—	3,1	1924
944	468	—	10761	8,3	3,0	—	7,1	2,7	—	—	2,3	6,8	1,5	—	2,8	1925
881	1661	4	14225	6,8	1,6	1,0	4,1	2,6	1,4	—	2,5	6,6	4,2	0,0	2,9	1926
385	862	1056	17072	5,4	4,7	5,9	7,8	5,4	8,7	9,6	1,9	3,0	3,7	6,4	5,5	1923
447	973	900	24983	6,9	7,1	8,9	12,9	3,8	7,6	9,7	6,9	3,8	3,3	4,7	7,3	1924
567	1297	952	26082	6,7	6,6	7,1	12,9	13,8	4,6	9,3	4,0	4,1	4,2	3,3	6,7	1925
690	1555	1386	30142	9,4	5,6	6,0	9,2	4,9	3,4	10,5	4,2	5,1	3,9	4,5	6,2	1926
674	858	—	12323	1,7	1,4	1,8	2,4	1,4	3,0	1,1	1,0	1,6	0,4	—	1,4	1923
706	1017	648	14336	2,1	2,1	1,8	1,5	1,5	1,3	1,1	—	2,5	0,3	2,5	1,3	1924
—	93	507	5392	2,0	2,7	1,9	3,0	0,8	0,4	2,2	—	—	0,3	1,8	1,4	1925
480	84	792	7660	1,8	2,4	1,1	2,3	1,4	0,5	2,1	1,4	3,6	0,2	2,6	1,6	1926
238	432	—	4770	0,1	0,1	0,9	1,2	0,1	0,6	0,2	0,2	0,1	0,6	—	0,4	1923
154	327	567	5599	0,2	0,3	1,8	0,9	0,1	1,1	0,4	0,2	0,1	0,6	0,6	0,6	1924
410	216	129	2429	0,3	0,5	0,5	1,4	0,1	0,6	0,5	0,6	3,0	0,7	0,4	0,6	1925
31	2,3	28	2007	0,1	0,3	0,9	0,9	—	0,1	0,4	0,5	0,2	0,5	0,1	0,4	1926
—	—	—	2477	0,1	0,2	0,0	1,1	1,9	4,5	1,6	0,0	—	—	—	0,8	1923
32	—	83	2317	0,2	0,4	0,3	2,1	0,6	—	2,0	0,9	0,3	—	0,4	0,7	1924
20	—	151	3852	0,8	0,6	1,0	3,3	0,8	0,1	3,1	0,8	0,1	—	0,5	1,0	1925
25	5	223	5190	0,7	2,1	1,2	3,4	0,4	0,1	1,3	0,9	0,2	0,0	0,7	1,1	1926
45	451	74	4555	1,7	—	0,8	0,8	0,4	5,2	0,5	1,3	0,4	1,5	0,4	1,4	1924
41	809	—	3930	1,7	—	0,8	0,5	1,5	1,2	0,2	1,5	0,3	2,6	—	1,0	1925
125	786	18	5248	0,3	—	0,3	0,4	2,3	1,0	5,8	1,4	0,9	2,0	0,1	1,1	1926
—	82	—	306	0,5	0,0	0,0	—	0,0	0,1	—	—	0,0	0,4	—	0,1	1923
30	102	—	8273	1,4	4,3	4,1	2,3	1,2	—	5,3	3,5	—	0,4	—	2,4	1924
81	—	—	9404	1,5	2,8	2,9	4,1	10,5	2,3	3,3	0,5	0,6	—	—	2,5	1925
—	302	—	9270	6,3	0,8	2,5	2,1	0,7	1,7	0,9	—	—	0,8	—	1,9	1926
24	124	138	1707	1,2	—	—	2,7	—	—	0,4	—	—	0,2	0,4	0,5	1924
14	149	164	531	0,3	—	—	0,1	—	—	—	—	—	0,1	0,5	0,6	1925
15	160	71	408	0,2	—	—	—	—	0,0	—	—	—	0,1	0,4	0,2	1926
166	549	—	7670	3,0	3,0	3,2	3,1	2,0	0,5	6,7	0,7	1,3	2,3	—	2,5	1923
14	5	3	95	—	—	—	0,1	0,1	0,0	—	—	—	0,1	0,4	0,2	1926
600	2389	197	22250	5,7	—	—	3,7	16,7	19,0	14,9	7,4	3,7	22,4	0,3	7,2	1923
437	6557	56	38937	6,1	1,2	9,3	4,3	0,3	5,7	21,1	7,6	4,7	10,3	1,1	11,4	1924
1145	4500	5374	51840	10,6	12,6	25,0	3,2	8,0	18,1	14,0	8,4	8,2	14,5	18,7	13,4	1925

Tulu nimetus	Aasta	S u m m a d 1000 m a r k a							
		Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu
Sellest:	1926	19869	9782	18875	815	1114	18166	1315	24673
1. Personaal	1923	465	—	379	83	49	226	302	621
	1924	677	—	426	220	45	93	433	32
	1925	798	144	1079	181	47	346	649	836
	1926	794	198	966	258	97	934	793	1175
2. Teede ja sildade ehitus ja parandus	1923	1666	302	2275	832	—	1160	6683	2487
	1924	677	—	426	220	45	93	433	32
	1925	798	144	1079	181	47	346	649	836
	1926	18426	9353	16496	454	1017	17166	417	21400
VIII. Ettevõtete puudujäägid	1924	7	—	255	20	—	—	—	—
	1925	17	—	—	—	—	—	—	—
	1926	517	—	—	—	—	—	—	—
X. Varandused	1923	215	6898	1065	245	73	1140	355	831
	1924	99	123	929	68	53	223	345	478
	1925	1496	538	650	2421	78	506	329	698
Sellest:	1926	9578	233	933	13358	102	803	216	1495
1. Varandustekorrashoid	1923	133	—	919	—	—	1140	82	—
	1924	67	123	789	68	53	—	241	478
	1925	1425	—	522	30	78	378	313	698
	1926	71	—	799	10	76	25	176	954
2. Varanduste muretsemine	1923	82	—	146	245	73	—	273	831
	1924	32	—	140	—	—	223	104	—
	1925	71	538	128	2391	—	128	16	—
	1926	9507	233	134	13348	26	778	40	541
X. Kapitalide asutamine	1923	—	4800	333	—	—	76	50	236
	1924	—	—	243	—	—	45	394	—
	1925	—	—	217	—	490	25	270	852
	1926	—	—	50	—	1	165	230	2937
XI. Laenude tasumine ja protsendid	1923	1	86	—	250	55	13	—	2588
	1924	—	150	—	—	159	—	—	921
	1925	378	455	40	492	569	238	14	2826
	1926	377	460	57	1022	376	313	4	3442
XII. Mitmesugused kulud	1923	111	64	1553	252	191	166	264	569
	1924	79	57	4035	463	245	75	465	—
	1925	239	1594	3754	178	340	4873	166	1474
	1926	1133	1366	3591	593	623	1120	440	1500
XIII. Tagavara summad	1923	149	—	40	—	—	11	11	1377
	1924	—	—	91	—	—	49	206	383
	1925	100	—	241	101	—	397	50	401
	1926	296	—	512	233	—	204	111	421
Üldse tulused (kokku)	1923	38374	37423	30907	22444	16324	26745	33353	49405
	1924	43071	26967	43375	27758	21897	32582	35706	51124
	1925	50824	32763	47946	30300	26063	41069	30576	53308
	1926	79155	39079	58443	45551	22754	50979	29718	76604

Vallaomavalitsuste ameerikaviisilise raamatupidamise revideerimise kava.

H. AVIKSON.

Järg.

5. Kassaväljaminekute raamat.

a) Kas on kõigi kassa väljaminekuid toendavate dokumentide järele operatsioonid kassa väljaminekute raamatusse kantud;

b) Kas on operatsioonid kassaraamatu teises lahtris sellesama kuupäevaga märgitud, millist kannab dokument rahamaksmise kuupäevana ehk, kui rahamaksmine sündis väljaspool vallamaja, päevaga,

d e s				‰ ü l d s u m m a s t														
Valga	Võru	Petseri	Kokku	Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Petseri	Kokku	Aasta		
557	12815	9385	117366	25,1	25,0	32,3	1,8	4,9	35,6	4,4	32,2	4,2	31,9	30,2	24,1	1926		
135	179	—	2439	1,2	—	1,2	0,4	—	0,9	0,9	1,3	1,0	0,8	—	0,8	1923		
204	117	46	2293	1,6	—	1,0	0,8	0,2	0,3	1,2	0,0	1,7	0,4	0,2	0,7	1924		
274	101	—	4455	1,6	0,4	2,3	0,6	0,2	0,8	2,1	1,5	1,9	0,3	—	1,1	1925		
219	108	273	5815	1,0	0,5	1,7	0,5	0,4	1,8	2,7	1,5	1,6	0,3	0,8	1,2	1926		
336	1705	—	17446	4,3	0,8	7,4	3,7	—	4,3	20,0	5,0	2,7	7,3	—	5,7	1923		
204	117	46	2293	3,5	—	19,0	2,0	16,4	18,7	12,8	5,2	0,5	21,1	0,1	9,7	1924		
274	101	—	4455	8,0	12,2	19,4	1,8	7,8	16,9	11,0	3,9	6,2	12,9	18,7	11,0	1925		
261	11971	9048	106009	23,3	23,9	28,2	1,0	4,5	33,7	1,4	27,9	2,0	29,8	29,1	21,8	1926		
—	—	—	282	0,0	—	0,6	0,1	—	—	—	—	—	—	—	0,1	1924		
—	—	—	17	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,0	1925		
—	—	—	517	0,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	1926		
57	107	428	11414	0,6	18,6	3,5	1,9	0,5	4,3	1,1	1,7	0,1	0,4	2,6	3,7	1923		
12	50	667	2047	0,2	0,5	2,2	0,2	0,2	0,7	1,0	0,9	0,1	0,2	3,5	0,9	1924		
13	131	700	8560	2,9	1,6	1,4	8,0	0,3	1,2	1,1	1,3	0,1	0,4	5,9	2,2	1925		
1450	4	370	29542	12,1	0,6	1,6	29,3	0,4	1,6	0,7	1,9	10,8	0,0	4,4	6,1	1926		
57	102	—	2433	0,4	—	3,0	—	—	4,3	0,3	—	0,1	0,4	—	0,8	1923		
—	30	330	2179	0,1	0,5	1,8	0,2	0,2	—	0,7	0,9	—	0,1	1,7	0,6	1924		
—	6	464	3914	2,8	—	1,1	0,1	0,3	0,9	1,0	1,3	—	0,0	1,6	1,0	1925		
4	4	383	2502	0,1	—	1,4	0,0	0,3	0,1	0,6	1,2	0,0	—	1,2	0,5	1926		
—	5	—	1655	0,2	—	0,5	1,9	0,5	—	0,8	1,7	—	0,0	—	0,5	1923		
12	20	337	868	0,1	—	0,4	—	—	0,7	0,3	—	0,1	0,1	1,8	0,3	1924		
13	125	1236	4646	0,1	1,6	0,3	7,9	—	0,3	0,1	—	0,1	0,4	4,3	1,2	1925		
1446	—	987	27040	12,0	0,6	0,2	29,3	0,1	1,5	0,1	0,7	10,8	0,0	3,2	5,6	1926		
—	—	157	5652	—	12,9	1,1	—	0,0	0,3	0,2	0,1	—	—	1,0	1,8	1923		
100	90	—	872	—	—	0,6	—	—	0,1	1,1	—	0,8	0,3	—	0,3	1924		
—	—	—	1854	—	—	0,5	—	1,9	0,1	0,9	1,6	—	—	—	0,5	1925		
—	—	—	3383	—	—	0,1	—	0,0	0,3	0,8	—	—	—	—	0,7	1926		
—	258	253	3504	0,0	0,2	—	1,1	0,3	0,0	—	5,3	—	1,1	1,5	1,1	1923		
—	214	2074	3518	—	0,6	—	—	0,8	—	—	1,8	—	0,7	10,9	1,0	1924		
—	1500	1175	7687	0,8	1,4	0,1	1,6	2,2	0,5	0,1	5,3	—	4,9	4,1	2,0	1925		
—	934	1220	8205	0,5	1,2	0,1	2,2	1,7	0,6	0,0	4,5	—	2,3	3,9	1,6	1926		
39	138	45	3392	0,3	0,2	5,0	1,1	1,2	0,6	0,8	1,2	0,0	0,6	0,3	1,1	1923		
10	—	41	5470	0,2	0,2	9,3	1,7	1,2	0,2	1,3	—	0,1	—	0,2	1,6	1924		
1038	55	1600	15311	0,5	4,9	7,8	0,6	1,3	11,9	0,5	2,8	7,5	0,1	5,6	3,9	1925		
400	757	780	12303	1,4	3,5	6,1	1,3	2,8	2,2	1,5	1,9	3,0	1,9	2,5	2,5	1926		
128	27	31	1774	0,4	—	0,1	—	—	0,0	0,0	2,8	1,1	0,1	0,2	0,6	1923		
117	105	226	1177	—	—	0,2	—	—	0,2	0,6	0,8	1,0	0,4	1,2	0,3	1924		
168	431	233	2122	0,2	—	0,4	0,3	—	0,9	0,2	0,7	1,2	1,3	0,8	0,6	1925		
100	103	474	2454	0,4	—	0,9	0,5	—	0,4	0,4	0,5	0,7	0,3	1,4	0,5	1926		
12757	23295	16539	307566	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1923		
11808	29292	19030	342110	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1924		
13872	31209	28694	386624	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1925		
13404	40145	31062	486894	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1926		

millal dokument maksja poolt vallavalitsuse edasi anti;

c) Kas operatsiooni summa lahtris näidatud summa on dokumendis maksetud summana näidatud, mitte dokumendi järele saada oleva summana, sest tihti võib arve, palgaleht, abirahaleht jne. ainult osaliselt maksetud olla;

d) Kui maksetud summa koosneb ainult ühtliiki summast, kas on see sama summa, mis „Operatsiooni summa“ lahtris, kulude jaotuse lahtritest vastavasse lahtrisse teistkorda kantud, näiteks kõik eelarvelised

kulud, ilma erandita, „Eelarvel. kulude“ lahtrisse, rahas edasimakstud kinnisvaramaksu riigi ja maaval. osad ühes viivitusrahadega ükskõik missuguse aasta eest, „Kinnisvara maksu ja viiv. %/0“ lahtrisse, riigi arvele E. P. maksetud kõik tulumaksud ühes viiv. prots. „Tulumaksu ja viiv. prots.“ lahtrisse, edasiantavad summad vastavalt „Edasiant. summa“ alalahtrisse, vallakassast pankadesse hoiule viidud summad „Hoiusummade“ lahtrisse, eelmise aasta eest võlgajäänud summade ehk käesoleval aastal võla peale ostetud väärtuste

eest rahas tasumine, kui võlgajäämise operat.shurnaal-pearaamatust varem läbikantud, „Kreditoride“ lahtrisse, mitte eelarveliste, aasta jooksul tehtud ja selsamal aastal tasutavate laenude tasumine „Laenude“ lahtrisse, avansside arvel raha andmine ametnikudele „Debitoride“ lahtrisse, väärtpaberite ostmine „Väärtpaberite“ lahtrisse j. n. e.

e) Kui ühe dokumendi järele on mitme liigilisi väljaminekuid tehtud, näit. E. P. osakonda maksetud kinnisvara- ja tulumaksu, maavalitsusele kinnisvaramaksu ja muid, edasiantavate summade kaudu arvestatavaid, makse ehk ärisse võlga ja nüüd ostetud kauba eest maksetud, siis kas on väljamineku liikide summad laiali kantud vastavatesse lahtritesse selles samas korras kui pt. d näidatud;

g) Kas ühe operatsiooni üksikutesse väljaminekute liigituslahtritesse kantud summad teevad kokku „Operat. summa“ lahtris oleva operatsiooni kogusumma välja;

h) Kas on „Operats. nimetuse“ lahtris (3. lahter) neil operatsioonidel, mis kinnisvaramaksu, tulumaksu ja nende viivit. prots. ja lisarahade maksmist näitavad, öeldud, kellele ja millise dokum. järele maksetud, kõigil teistel operatsioonidel aga peale saaja ja dokum. nimetuse ka operatsiooni seletav tekst, s. o. mille eest nimelt ehk mis raha maksetud;

i) Kas on „Abiraamatu lehek.“ lahtris äramärgitud nende abiraamatute leheküljed, kuhu kassaraam. op. edasi kantud, nagu eelarveliste kulude ja tulude (tagasimaksetud tulud) raamatud, hoiuraamatud, reskontro j. n. e.

j) Kas on kassa väljamineku operat.järje Nr. (esimene lahter) äramärgitud sellele dokumendile (soovitav selle üleval parempoolses nurgas), mille põhjal oper. raamatusse kantud;

k) Kas on päevased väljamineku summad, niihästi operatsiooni summa kui ka väljamineku liigitussummad õieti kokkuvõetud ilma eelmisi kokkuvõtte summe arvesse võtmata;

l) Kas teevad päevased liigitussummad päevases kokkuvõttes kokku välja päevase kokkuvõtte, operatsiooni summa (punane rida);

m) Kas on kuu lõpu kuu kokkuvõtte, arvates päevased kokkuvõtte summad — punased read — kokku, õieti tehtud ja kas annavad liigitussummad kuukokkuvõttes kokku sellesama summa, mida näitab operatsiooni summa lahtris toodud kuukokkuvõte mustal kokkuvõtte real;

n) Kas on edasiantavate summade alalahtrite summad kuu lõpul, peale kuukokkuvõtte tegemist oma ette veel õieti kokkuvõtetud sh.-pearaamatusse edasiantavate summade arvele edasikandmiseks;

o) Kas on kassa väljamin. raamatust liigitud kuu kokkuvõtted, nagu eelarvel. kulud, kinnisvara maks, tulumaks, edasiantavad summad (kolm alajaotust kokku), hoiusummad j. n. e. sh.-pearaamatusse edasikantud ja see edasikandmine sh.-pearaam. oper. Nr. äratähendamisega kassaraamatu kokkuvõtte real paremal äärel äramärgitud.

6. Kassa saldo redel.

a) Kas on 1-ks aprilliks inventaaris näidatud kassa summa, mis ka shur.-pearaam. saldona 1-ks aprilliks esimesel real kassa arve debeti poolel olema peab, kassa saldo redelisse algsummana õieti edasiantud;

b) Kas on kassa sissetulekute raamatust iga operatsiooni päeva kokkuvõtte „Operatsiooni summa“ lahtrist — punane — kassa saldo redelisse eelmise operatsiooni päeva lõpu saldole juurde kirjutatud, s. o. + ja päeva jooksul sissetulnud summa;

c) Kas on eelmine saldo + sissetulnud summa õieti kokkuvõtetud;

d) Kas on operat. päeva lõpu saldo ja päevase sissetuleku kokkuvõtetest saadud summa alla kirjutatud sel samal operat. päeval, ehk järgneval sissetulekuta oper. päeval kassa väljamineku raamatust „Operatsiooni summa“ lahtrist — punane — päevane kokkuvõtte ja eelmisest redeli summast õieti mahavõetud, s. o. — päevane väljaminek, andes saldo oper. päeva lõpuks;

e) Kas on revideerimise puhul kassas olemas raha ja väärtmärke (tempelmargid) niipalju, kui näitab revideerimise eeloleva päeva lõpu saldo saldode redelis + revideerimise päeval sissetulnud ja — revideerimise päeval väljamaksetud summad ja kas ettenäidatud summa oli rahakapis;

g) Kas on sel puhul, kui kassa saldo redel näitab tarvidusest suuremaid summe kassas seismas, need peatselt pankka hoiule viidud;

h) Kas ei tõuse kassa saldod (kassas olevad summad) enam kui kaks operatsiooni päeva järjestikku üle selle normi, mis volikogu otsusega on lubatud kassas hoida, väljaarvatud edasiantavad summad ja lähemal päivil vallavalitsusel välja maksta tulevad suuremad summad;

i) Kui suuremad kassa saldod on tekkinud mitte maksude vastuvõtmisest, vaid vallavalitsuse algatusel kas hoiusummade väljavõtmisest ehk laenude tegemisest, mis

kassa sissetulekute raamatust näha on, siis kas on selle sama ehk järgnevate päevade kassa väljaminekutest kassa väljam. raamatu järele näha, et hoiusummade toomiseks ehk laenu tegemiseks vajadust oli.

7. Shurnaal-pearaamat.

a) Kas on raamatu avamise järele (saldode sissekandmise järele ühel real 1-ks aprilliks) sissekanded sh.-pearaamatusse tehtud kõigi nende dokumentide põhjal, mis kassasse ei puutu, nagu meie jooksvale arvele teiste poolt maksmine, meie poolt maksmine jooksva arve tshekkidega, ladus olevate materjalide väljaandmine valla asutustele ehk ehitusteks, võlgu ostmised sellekohast dokumenti kaasa saades, väärtuste ja võlgade mahakirjutamiseks volikogu otsuste põhjal j. n. e.

b) Kas sel puhul, kui kassa, hoiusumma ehk võlaarvel on eelarves ettenähtud kulu tehtud, see kulu aga otsekohene kulu ei ole, vaid kulu tehes on varandus saadud, mis vallale alles jääb, nagu igasugu kinnis- ja vallasvara ostmised, selle vara arvesse võtmiseks memoriaal order kokku seatud ja selle põhjal varanduse arvele võtmiseks shurn.-pearaamatust operatsioon läbikantud;

c) Kas on iga kuu lõpul, kui kinnisvara maksu sisse tuli, sellest valla osa, 25°, kuu jooksul sissetulnud kinnisvara maksust ja selle viiv. prots. valla eelarveliste tulude arvele ja eelmise aasta maksu võlast debitoride arvele kantud;

d) Kas on kuu lõpul kassa sissetuleku raamatust kuu kokkuvõtte ühe läbikandega sh.-pearaamatusse vastavatele arvetele kantud, „Operatsiooni summa“ lahtrist kassa sissetuleku kuu kogusumma shur.-pear. „Operat. summa“ ja „Kassa debeti“ lahtritesse, kumbagisse kord, ja üksikute sissetulekute liikide kogusummad sh.-pear. sellesama nimeliste arvete lahtrite krediiti pooltele;

e) Kas on kuu lõpul kassa väljaminekute raamatust kuu kokkuvõtte ühe läbikandega sh.-pearaamatusse vastavatele arvetele kantud „Operat. summa“ lahtrist kassa väljamineku kuu kogusumma shur.-pear. „Operat. summa“ ja „Kassa krediit“ lahtrisse, kumbagisse kord ja üksikute väljamineku liikide kogusummad sh.-pear. sellesama nimeliste arvete lahtrite debeti pooltele;

g) Kas on dokumendid, mille põhjal operatsioonid sh.-pearaamatusse tehtud, äärmärgitud sh.-pearaam. operatsiooni järje numbriga (1. lahter);

h) Kas operatsiooni kirjeldus „Oper. nimetuse“ lahtris annab tehtud operatsioonist selge ülevaate;

i) Kas iga operatsiooni kogusumma on kantud „Operatsiooni summa“ lahtrisse;

j) Kas iga operatsiooni kogusumma, kui ta ei sisalda mitmeliigilisi varanduse seisukorra muutmisi, on peale „Operat. summa“ lahtri kantud veel, saaja arve debeti ja andja arve kreditisse;

k) Kas on operatsiooni kogusumma, kui operatsioon sisaldab mitu liidetud ja mitmele arvele kuuluvat summat, on peale „Operat. summa“ lahtri veel kord kantud kogu suuruses andja ehk saaja arve debetisse ehk kreditisse ja selle operat. üksikud summad, nende arvete kreditisse ehk debetisse, s. o. kui liitlausendi kogusumma oli ühe arve debetis, siis teiste arvete (kahe ehk rohkema) üksiksummad nende arvete kreditites, kui kogusumma andja arve kreditis, siis üksiksummad vastavate arvete debetites;

l) Kas liitlausendite mitu üksiksummat debetites ehk kreditites teevad selle sama summa välja, mis näidatud sellel samal real „Operat. summa“ lahtris ja vastava arve vastaspoole lahtris;

m) Kas edasikandmised sh.-pearaamatu memoriaal operatsioonidest (mitte kassa, sest need kanti laiali juba kassa-raamatute põhjal) maksude, eelarvel. tulude ja kulude ning abiraamatutesse on „Abiraam. lehek.“ lahtrisse äärmärgitud raamatu lehek. numbriga raamatu nimetähe järele, deb. poolele eelarvel. kulude ja abiraamatu debeti poolele kantud sissekanded, kred. poolele eelarvel. tulud ja abiraam. krediit poolele kantud sissekanded;

n) Kas kuu lõpul on tehtud kaks kokkuvõtet kõigest summade lahtritest, esimene, punane rida, aasta algu saldod ehk eelmist üldkokkuvõtet arvesse võtmata jättes, ja teine, must rida, aasta algu saldod ehk eelmist üldkokkuvõtet kaasa arvates;

o) Kas need kokkuvõtted on õiged, s. o., kas kõigi arvete debeti poolte kuu kokkuvõtted, samuti ka kokkuvõtted aasta algusest, on niisama suured kui „Operatsiooni summa“ sellel sama real ja kas kõigi arvete krediit poolte kokkuvõtted samuti operatsiooni summaga võrdsed on.

8. Kinnisvaramaksu raamat.

a) Kas kinnisvaramaksu teatelehed on õigel ajal, s. o. aegsasti enne esimest maksu tähtpäeva maksualustele kätte saadetud;

b) Kas maksu tasumise puhul märgitakse saadud summad kõik otse maksuraamatusse, jaotades kviit. kontsal olevad andmed vastavalt võla, selle protsendi, maksu ja selle viivit. prots. lahtrite vahel ja vahet tehes riigi kinnisvaramaksu ja valla heaks võetava lisamaksu vahel;

c) Kas maksmise puhul on igakord märgitud maksu aeg ja kviit. Nr. makstud summe näitava rea peale;

d) Kas on, arvesse võttes, mis aasta maks, selle maksu tähtaega, viivitusprotsendi seaduslist suurust ja maksmise päeva, viivitusprotsendi summa tähtajaks maksmata jäänud summa pealt õieti väljaarvatud;

e) Kas annavad, maksuraamatu sissekannete õiglust kontrollida tahes, revideeritava kuu nimetusega märgitud kõik kinnisvaramaksu ja viivit. prot. makstud summad (maksu lisa ja võimalikku kolmandat maksu mitte arvesse võttes) selle sama summa välja, mida näitab shur.-pearaam. „Kinnisvara maks“ lahtri krediti poole kuu kokkuvõtte;

g) Kas annavad „Maksud — maksu lisa“ lahtri alalahtris „Maksu“ näidatud summad, mis revideeritava kuu nimetusega varustatud, kokku selle sama summa, mida näitab kassa sissetulekute raamatu „Kinnisvaramaksu lisa valla heaks“ lahtri kuu kokkuvõtte + sellel arvel jooksvale arvele maksetud summad, kui seda tehtud on;

h) Kas on kõigi nende kinnisvaramaksu tasumata summade peale, mida maksuraamat, võrreldes „On maksta“ ja „Maksunud“ lahtreid, näitab, meeldetuletus- või sissenõude kirjad väljaläinud (laua juhendi järele) ja tarbekorral sissenõudmist kiirustatud;

9. Tulumaksu raamat ja tulumaksu võlgade nimekirjad.

a) Kas vallavalitsusele maksetud ja kassasissetuleku raamatusse sissekantud ehk. shurn.-pearaamatusse kantud jooksvale

arvele maksetud tulumaksu summad jooksva aasta eest on maksetud suuruses kantud tulumaksu raamatusse maksja arve üksik summa lahtrisse ja eelmise aasta võlad võlgade nimekirja vastavasse lahtrisse;

b) Kas on maksetud summa lahtri eelseivas lahtris ära märgitud maksmise aeg ja kv. Nr. ja kas need lähevad kokku kassaraamatu ehk sh.-pearaam. andmetega;

c) Kas on, kui viivituse protsenti võetud, see õieti väljaarvatud;

d) Kui pikendusprotsenti maksetud tulumaksu summade mitte õigel ajal edasimaksmise pärast, kas on see süüdlaselt-viivitajalt valla kassasse tagasinõutud, mida kassa sissetuleku raamat näitab;

e) Kas on maksude tõstmine ja alandamine, tagasimaksimine ja maksutähtaegade pikendamine sellekohaste vahetajade alusel vastavatesse tulumaksu raamatu lahtritesse sissekantud ja sellest sündinud tagajärjed väljatoodud;

g) Kas vabatahtliku maksutähtaegade möödumisel on tasumata maksude sissenõudmiseks samme astunud (lauajuhendi abil kontrolleeritav);

h) Kas annavad revideeritava kuu nimetuse järele tulumaksu raamatus „Üksik summa“ lahtris märgitud summad kokku sellesama kuu „Tulumaksu — käesoleva aasta eest — Maks“ lahtri kogusumma kassa sissetulekute raamatus + sh.-pearaam. märgitud jooksva arve kaudu maksetud summad, kui neid on;

i) Kas on nüsamasugune kooskõla tulumaksu raam. „Viivit. prots.“ lahtri väljavõtete summa ja kassaraam. käesoleva aasta maksu viiv. protsentide lahtri kokkuvõtte vahel;

j) Kas on nüsamasugune kooskõla võlgade nimekirjast võlamaksmise ja viivit. prot. summade väljavõtete ja kassa sissetul. raamatu tulumaksu eelmiste aastate eest ning viiv. prots. kokkuvõtete vahel.

Järgneb.

E. Maaomaval. Liidu ja omavalitsuste tegevus.

Eesti Maakondade Liidu juhatuse
koosolek

peetakse pikema vaheaja järele täna, 25. sept.

Tartu maavolikogu koosolek 17. sept.

1927 aasta aruanne

kinnitati. A.uanne näitab 473 krooni ülejääki, mis tagavara kapitaliks arvati.

Laenu tegemine.

Maavalitsusele anti volitus teha tulumaksu kindlustusel 50.000 krooni laenu.

Teedevõrgu ümberkorraldamine.

Volikogu tegi teede klassidesse kuuluvuse kohta rea ümberpaigutusi, arvates neid kõrgemasse ehk alamasse klassi ehk neid suutu teede võrgust väljaarvates.

Vallaametnikkude palkade alam-määrad

jäid jällegi kinnitamata: anti maavalitsusele paranduste tegemiseks tagasi.

Jalgratastele numbrid.

Võeti vastu määrus, millega jalgrattad tulevad registreerida ja numbritega varustada.

Tervishoiu kaitse alla

kuuluvateks suvituskohtadeks tunnustati rida kohte Tartumaal.

Maaapteegi asutamine

Kastre-Võnnu otsustati eitavalt — kahjusi kartes.

Maja jaoskonna arstile.

Elva jaoskonna arsti jaoks otsustakse maja muretseda, lubades selleks milj. sendiline laen teha.

Jaoskonna agronomide

asukohtadeks määratakse Jõgeva, Voldi, Võnnu ja Alatskivi.

Uus koolimaja valmis.

Triigi vallaomavalitsus Harjumaal lõpetas uue koolimaja ehitamise. Kool algab tegevust uutes ruumides.

Koolimajad ehitamisel.

Praegu on Loksa ja Kõnnu kuueklassiliste koolimajade ehitus käsil, esimene ärapõlenud, teine äralagunenud koolimaja asemele. Ehitused tehakse riiklise laenu abil.

Omal jõul koolimaja ehitamas.

Kehtna vald ehitab ilma riiklise toetuseta uut Ohekatku koolimaja.

Vallasekretäri kutseksamid Tartu maavalitsuse juures

korraldati 12.—15. septembrini 1928 a. Eksamikomisjoni moodustasid Siseministri abi E. Kübarsepp, Tartu maavalitsuse abimees E. Öunapuu ja Kuremaa valla-

sekretär O. Teppan. Sooviavaldusi eksamist osavõtmiseks saadi 25, eksamile ilmusid 23.

Eesti keele alal anti kirjalikuks tööks „Vallasekretär Eestis“. Töö algus 12. IX. k. 10,30; äraandmine 3¹/₂ t. pärast; töö andsid ära kõik määratud ajal. Töödest osutusid: nõrkadeks — 6, rahuldavateks — 8, headeks 9.

Matemaatika alal anti kirjalikuks tööks järgmiste ülesannete lahendamine: 1) Aidas on 8 salve, igaüks 2 ars. 8 vers. pikk, 1¹/₃ sülga lai ja 4²/₃ jalga sügav; salved on viljaga täidetud; kõik vili oli vahedatud maatüki vastu, mille pikkus 416 sülga 2 ars., laius 64¹/₂ sülga, kusjuures tiinu hinnaks oli arvatud 60 krooni, aga koti vilja hinnaks 2²/₅ krooni; kolme koti suurus on 2 kantarsinat. Kui palju peab viljaomanik juurde maksma? 2) Keegi pani oma kapitalist pankka hoiule 2¹/₅ — 5⁰/₁₀-ga ja ülejäänud osa — 4⁰/₁₀-ga; saab aastas 1614,8 krooni sissetulekut; kui suur on tema kapital ja mitme % eest peab ta selle hoiule andma, et suurendada oma sissetulekut 587,20 krooni võrra? Töö algus 12. IX. k. 16,30; äraandmine 3¹/₂ t. pärast; töö andsid ära kõik määratud ajal. Töödest osutusid: nõrkadeks — 8, rahuldavateks — 8, headeks — 7.

Raamatupidamise alal anti kirjalikuks tööks arvete seisude ja läbikäikude arvestamine kronoloogilistes ja süstemaatilistes põhiraamatutes ning arvestuste kokkuvõtmine (bilanseerimine). Töö algus 13. IX. k. 9; äraandmine 5 t. pärast. Et ükski eksamitegijatest ülesannet määratud ajaks ei jõudnud lõpetada, pikendas komisjon aega, määrates töö alguseks k. 16,30 ja töö äraandmiseks k. 20. Töö andsid ära kõik lõpetamatult. Töödest osutusid: nõrkadeks — 8, rahuldavateks — 15.

Asjaajamise alal anti kirjalikuks tööks protokollide kokkuseadmine vastavalt kõigile nõuetele:

I. Vallavolikogu koosolekust, millel päevakorras: 1) Taru koolimaja ehituse väljandmine; 2) Puudustkannatavatele raukadele ja alaliselt töövõimetutele toetuse määramine järgneva eelarveaastaks.

II. Valla hoolekandekohtu toimetustest: 1) Lese Mari Murumaa teistkordseks abielumiseks loaandmine, kellel esimesest abielust alaealised lapsed — tütar Tiina 12 a., pojad Jaan 10 a. ja Juhan 6 a. ning nendega ühise pärandusena kasutada talukoht „Tuuliku“ ühes inventaariga. 2) Täisealiseks saanud Tõnis Tammiste eestkostuse lõpetamiseks, kellel pärandusena tähtjaline hoiu-

summa Eesti panga kohalikus osakonnas Kr. 1200.— Töö algus 14. IX. k. 9,30; äraandmine 4¹/₂ t pärast; töö andsid ära kõik määratud tähtajal. Töödest osutusid: nõrkadeks — 6, rahuldavateks — 15 ja headeks — 2.

Suusõnalisele eksamile ei lastud 4, kelle neljast kirjalikust tööst kas kõik või kolm osutusid nõrkadeks. Suusõnalisel eksamil osutusid nõrkadeks veel 3.

Vallasekretäri kutsele ettevalmistunuks ja vallasekretäri kutseeksami sooritanuks tunnustati:

- 1) Jaan Tamm — Mäksa vallasekr. abi.
- 2) Ernst Luukas — Holdre vallasekr. abi.
- 3) Leonhard Kull — end. Patküla vallasekretäri abi,
- 4) Aleksander Milchstein — end. Jõgeveste vallasekretäri abi,
- 5) Arseni

Kukk — Taebla vallasekretäri k. t., 6) Johan Parts — Tarvastu vallasekretäri abi, 7) Johannes Hint — Kavastu vallasekretäri abi, 8) Aleksander Strauss — Väätsa vallasekretäri abi, 9) Marie Reier — Vanatänasilma vallasekretäri abi, 10) Bruno Astel — Laura vallasekretäri k. t. 11) Jüri Viira — Heimtali vallasekretäri abi, 12) Aleksander Grünberg — Palivere vallasekretäri k. t., 13) August Madisson — Alliku vallasekretäri k. t. 14) Alvine Nimrod — Uue-Kariste vallasekretäri k. t. 15) Friedrich Saava — Rasina vallasekr. abi, 16) Johannes Pärtelpoeg — Saare vallasekretäri abi.

Kokkuvõttes sooritasid kutseeksami: Johan Parts — hästi, teised kõik — rahulvalt.

Küsimused ja vastused.

Küsimus Nr. 44. Sildaäe ehitamise kohta.

1) Külaleel, mis ei olnud klassiteeks, oli enim küla peremeeste poolt ehitatud üle jõe sild avausega 8 meetrit, kuid vanaduse tõttu lagunes sild hoopis ära ja praegu on läbikäik seda teed mööda võimata.

Et see tee on üldhuvides käidav tee ja selle tee peale on tarvis uut silda ehitada avausega kaheksa meetrit, sellepärast on tarvis teada, kes on kohustatud seda silda ehitama, kas külaperemehed, vallaomavalitsus ehk maavalitsus omal kulul.

2) Tee üle, mis enim uut maanteede seadust oli 2-se klassi teede võrku võetud, on tarvis praegu kolm uut silda ehitada, kaks nendest avausega alla kolme meetrit, kuna üks umbes kolm meetrit. See tee peeti enim korras naturaalkohustuste alusel ja sildu selle peal parandas ja ehitas enim vallaomavalitsus.

Kes on praegu uue maanteede seaduse järgi kohustatud selle tee peale silda ehitama ja parandama, kas vallavalitsus ehk maavalitsus.

M. vallavalitsus.

Vastus:

1. Kui küsimuses tähendatud tee kuulub maanteedeseaduse („Riigi Teataja“ nr. 48—1928, art. nr. 295) § 4 ettenähtud teede hulka, tuleb talitada sama seaduse § 22. järgi.

2. Maanteede seaduse § 16. teise lõike järgi sünnib kõigil I ja II klassi teedel olevate sildade ümberehitamine ja korrashoid maavalitsuse teede kapitali kulul.

Küsimus Nr. 45. Perekonnaseisu ametniku asetäitjalest.

Kas võivad valla perekonnaseisu ametniku eest perekonnaseisu akte kokku seada ka sekretäri abi ja kantselei ametnikud? Kui ja, kas peab siis aktile allakirjutama perekonnaseisu ametnik või akti kokkuseadja? Kes kirjutab aktile alla

siis kui perekonnaseisu ametniku perekonna seisu registreerib tema asetäitja ja kes täidab perek. s. ametniku kohusi ta puhkusel olekul, kas tema k. t., näit, sekr. abi või peab ta ameti puhkuse ajal täitma perek. s. ametniku kohusi edasi?

Sekretäri abi Ka.

Vastus:

Perekonnaseisu akti seavad kokku ja kirjutavad sekretäri abid alla siis, kui nad sekretäri äraolekul, näit puhkusel olekul, sekretäri kohuste täitjad on. Seda sama teevad nad ka perekonnaseisu ametniku enese perekonna seisu registreerimisel. Küsimus Nr. 46. Erilehekülgede avamisest perekonnaregistris.

Siseministri määrus 14. oktoobrist 1927 a. („R. T.“ Nr. 27 a. kõlab järgmiselt: „Perekonna kirju peetakse vastavates omavalitsustes 1. detsembrist 1927 a. ka nende kodanikkude kohta, kelle abielu, või kelle laste sünd on registreeritud peale seda tähtaega“. „Maaomavalitsuses“ ilmunud perekonnaseisu ametnikkude kirjutustest selgub, et mõned perekonnaseisu ametnikud avavad omavalitsuse perekonnaregistris erileheküljed ka kõigi nende isikute endistele (enne perekonnaseisu seaduse maksma hakkamist sündinud) lastele, kellede abielu või laste vastsünd on registreeritud peale 1. detsembrist 1927 a. Pärnumaa omavalitsuste perekonnaseisuametnikkude koosolekul on Siseministeriumi omavalitsusasjade juhataja hra Hendrikson selle koguni sunduslikeks tunnistanud. Palun teatada, millistele seadustele ja määrustele põhjenevad sarnased nõudmised, kuna senini ei ole ühtki määrust Siseministri poolt maksma pandud, mis selle sunduslikeks teeb.

K. vallasekretär.

Vastus:

Erilehekülgi perekonnaregistris tuleb avada küsimuses tähendatud kodanikkude lastele ainult viimaste soovil või, kui nemad alaealised, nende vanemate nõudmisel, kuid igatahes kantakse need nende vanemate erileheküljele.

Vastutav toimetaja: Eesti Maaomaval. Liidu sekretär H. Avikson. Väljaandaja: Eesti Maaomaval. Liit

„Ühistrükikoda Rakveres“